

การขับเคลื่อนนโยบาย ประเทศไทย 4.0 ด้านการศึกษา

สร.สาร

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ

เดือนกรกฎาคม 2561

การขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย 4.0 ด้านการศึกษา

สร้างนักนวัตกรรม และโรงเรียนเตรียมนวัตกร ของไทย

นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและหารือแนวทางการดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนเตรียมนวัตกร ในระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) จังหวัดชลบุรี

• สรุปประเด็นภายหลังการประชุมหารือในระหว่างตรวจเยี่ยมโรงเรียนหนองรีมงคลสุขสวัสดิ์ อ.เมืองชลบุรี และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ ชลบุรี อ.พานทอง ดังนี้

1) เตรียมการส่งนักเรียนนักศึกษาไปเรียนต่อหลักสูตรมาตรฐานของสถาบันโคเซน (National Institute of Technology: KOSEN) ประเทศญี่ปุ่น เพื่อผลิตเป็นนักนวัตกรรมจากสถาบันเตรียมนวัตกรของญี่ปุ่น ซึ่งจากการหารือร่วมกันหลายครั้ง ทางญี่ปุ่นพร้อมจะรับเด็กไทยไปเรียน จำนวน 80 คนต่อปี หรือจำนวน 400 คนในระยะเวลา 5 ปี ใช้เวลาเรียนทั้งสิ้น 7 ปี ดังนั้น ในอีก 7 ปีข้างหน้าจะมีนักเรียนที่จบโคเซนปีละ 80 คน และในอนาคตเด็กกลุ่มนี้ จะกลับมาเป็นครูเพื่อสอนเด็กโคเซนของประเทศไทยในรุ่นหลัง

ซึ่งกลุ่มเป้าหมายจะเป็นนักเรียนที่จบชั้น ม. 3 ที่มีความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และมุ่งมั่นที่จะเป็นนักนวัตกรรม โดยจะฝากสอบกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ และโรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ในปีการศึกษา 2562 หากเด็กสามารถสอบได้ตามมาตรฐานโคเซนและมีคุณสมบัติครบถ้วน จะได้รับทุนไปเรียนที่สถาบันโคเซนประเทศญี่ปุ่นทันที

2) การก่อตั้งสถาบันการศึกษารูปแบบ

โคเซน (KOSEN) ในประเทศไทย ภายใต้การดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านอุตสาหกรรม ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทย และกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี แห่งประเทศญี่ปุ่น โดยเบื้องต้นจะตั้งห้องเรียนจำนวน 1 ห้อง ที่โรงเรียนจุฬารัตนราชวิทยาลัย ชลบุรี และเปิดรับนักเรียนจำนวน 24 คน จากนั้นจะร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) เพื่อจัดตั้งสถาบันและเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติตั้งคณะกรรมการ Thai-KOSEN แห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมเป็นกรรมการ เพื่อให้ได้มุมมองการบริหารงานที่หลากหลาย นอกจากนี้ในอนาคตจะมีคณะกรรมการบริหารในระดับโรงเรียนด้วย

● **ตรวจเยี่ยม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ ชลบุรี**

รมว.ศึกษาธิการ กล่าวถึงความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา “ต้องเริ่มจากการศึกษาระดับปฐมวัย” โดยมอบ ศรจ. เป็นหน่วยงานหลักในการประสาน และบูรณาการทุกฝ่ายในพื้นที่ ให้ทุกภาคส่วนตระหนักว่าเด็กเล็กไม่ใช่สมบัติของหน่วยใดหน่วยหนึ่ง แต่ “เด็กเล็กถือเป็นสมบัติของชาติ” จึงไม่มีนโยบายให้โรงเรียน ทุกสังกัดเปิดรับเด็กปฐมวัย หากจะจัดต้องมีความพร้อมจริง ๆ เพื่อให้เด็กมีคุณภาพ และเติบโตไปสู่การเป็นเด็ก 4.0 ในอนาคต สอดคล้องกับคำพูดที่ว่า “การลงทุนในเด็ก ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุดที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม โดยแนะหลักสูตรเด็กปฐมวัย : ไฮสโคป (High Scope) ที่ได้พิสูจน์ตัวเองมากกว่า 50 ปีแล้ว เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอน” (ดร.วีระชาติ กิเลนทอง มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

รมช.ศธ.(พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์) เยือนโมร็อกโก

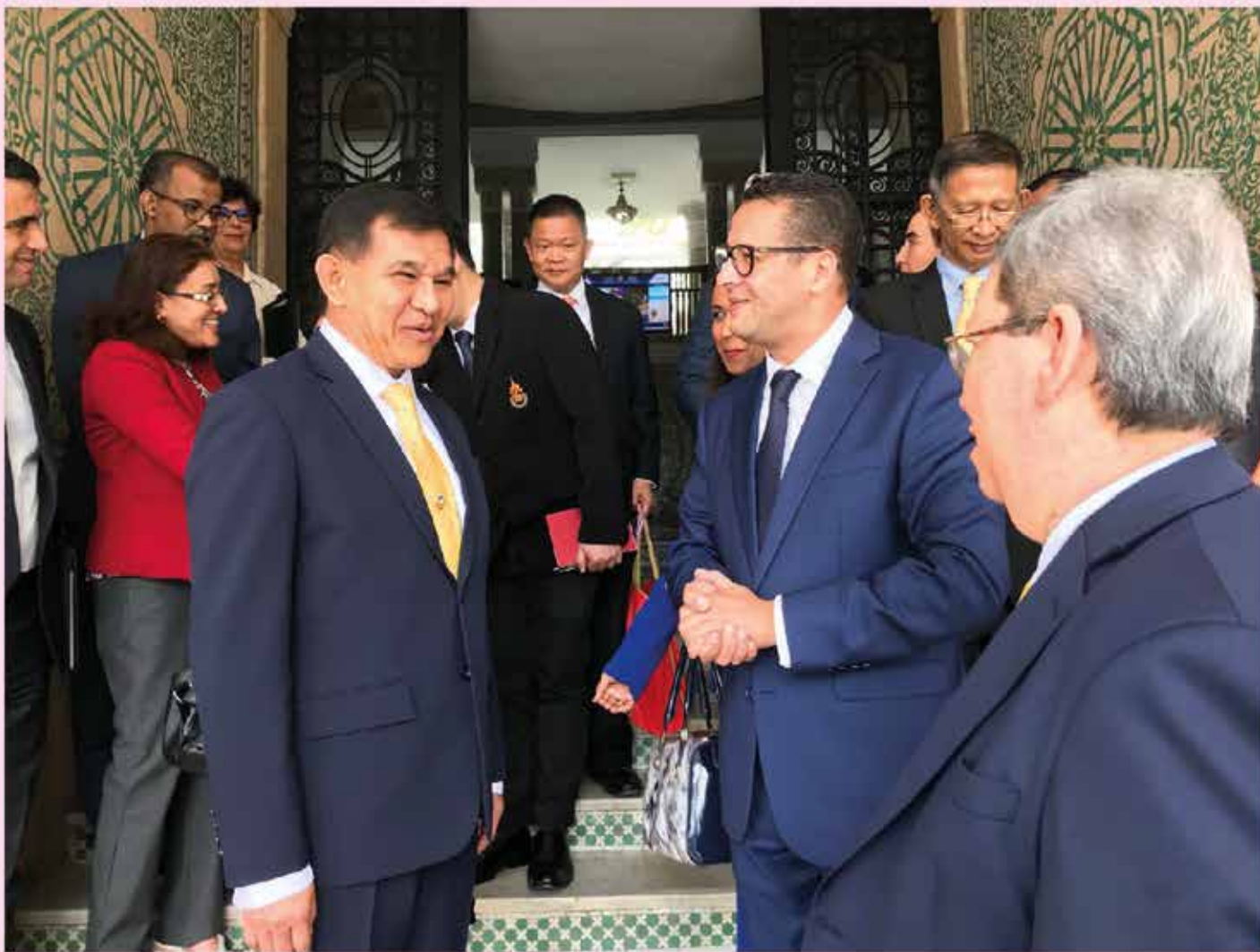
เพื่อลงนามความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย
และดูงานสถาบันฝึกอบรมอิหม่ามที่มีชื่อเสียงของโมร็อกโก

ลงนามความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยนายการุณ สกุลประดิษฐ์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, นายชจร จิตสุขุมมงคล รองเลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา, พศ.เดกิง วงศ์ศิริโชติ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้แทนศูนย์ประสานงานและบริหารการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศปบ.จชต.) น.ส.นงศลิณี โมสิกะ ผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เดินทางไปเยือนราชอาณาจักรโมร็อกโก ระหว่างวันที่ 11-14 กรกฎาคม 2561 เพื่อลงนามความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย โดยมีนายศุภร พลมณี เอกอัครราชทูต ณ กรุงราบัต ร่วมพิธีลงนามและการถือการเยือนในครั้งนี้

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ กล่าวถึงภารกิจที่สำคัญในการเยือนโมร็อกโกครั้งนี้ว่า ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาและการวิจัย ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทย กับกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ การฝึกอบรมวิชาชีพ การอุดมศึกษา และการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ของประเทศโมร็อกโก เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2561 ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดย MOU ฉบับนี้เกิดขึ้นจากผลของการเยือนโมร็อกโกของ รมช.ศธ. เมื่อเดือนสิงหาคม 2560 และได้มีการตกลงความร่วมมือระหว่างกันจนกระทั่งขยายความร่วมมือให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

สมช.ทร.ของไทย ได้กล่าวขอบคุณ สมช.ศึกษาธิการแห่งชาติ โมร็อกโก (นายโมฮัมเหม็ด เมอราส) ที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น และขอบคุณรัฐบาลโมร็อกโกที่สนับสนุนทุนแก่นักศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง ปีละ 15 ทุน ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา ทุนดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาไทย โดยเฉพาะนักศึกษาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยที่ได้ไปศึกษาในประเทศมุสลิมสายกลางที่มีความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการด้านต่าง ๆ

ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมาได้มีการเจรจาหารือเรื่องทุนด้านการท่องเที่ยวและด้านการเกษตร เพื่อให้บุคลากรของโมร็อกโก มาศึกษาในระดับปริญญาโทในประเทศไทยด้วย ซึ่งขณะนี้ ทร.ของไทย ได้ดำเนินการเรื่องนี้แล้วอย่างเข้มแข็งและรวดเร็ว ทำให้สามารถจัดสรรทุนให้แก่โมร็อกโกเพื่อศึกษาในระดับปริญญาโทได้จำนวน 5 ทุน ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต 2 ทุน ในหลักสูตรการโรงแรมการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยขอนแก่น 1 ทุน สาขาการเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 ทุน สาขาการจัดการระบบการเกษตร และมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตเพชรบุรี 1 ทุน สาขาปศุสัตว์

สำหรับรายละเอียด MOU ฉบับนี้ มีข้อความสำคัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งสองฝ่าย คือ การจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อติดตามและทบทวนการทำงานร่วมกัน โดยการนัดประชุม 2 ปีต่อครั้ง ซึ่งประเทศไทยยินดีเป็นเจ้าภาพในครั้งแรกภายในเดือนสิงหาคม 2561 โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายการุณ สกุลประดิษฐ์) เป็นประธาน ซึ่งคณะรัฐมนตรีของไทย ได้อนุมัติให้มีการลงนาม MOU ฉบับนี้ และ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ฝากความปรารถนาดีมาที่รัฐบาลโมร็อกโก รวมทั้งขอให้พิจารณาขยายความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวระหว่างกันด้วย

นอกจากนี้ พล.อ.สุรเชษฐ์ ได้กล่าวขอบคุณรัฐบาลโมร็อกโกที่ได้ประสานงานให้คณะผู้แทนไทยไปดูงานที่สถาบันโมฮัมเหม็ดที่ 6 เพื่อดูงานการฝึกอบรมอหิหม่าม เนื่องจากตนได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนพิเศษของรัฐบาลในการดูแลความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ และเห็นว่าการสอนอิสลามในโมร็อกโกมีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ จึงจะนำประโยชน์จากการดูงานครั้งนี้มาพัฒนาความร่วมมือด้านการเรียนการสอนในลักษณะนี้ ซึ่งจะมีการหารือผ่านคณะทำงานร่วมต่อไป

หลังจากนั้น คณะผู้แทนไทยได้ไปศึกษาดูงานที่สถานโมฮัมหมัดที่ 6 เป็นสถานที่ฝึกอบรมอีม่ามที่มีชื่อเสียง ซึ่งมีการเรียนการสอนที่ครบวงจรในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อสร้างอีม่ามที่มีความรักชาติบ้านเกิดของตัวเอง โดยมี การเรียนการสอนเป็นภาษาอารบิก มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาเรียนเป็นจำนวนมาก ในครั้งนี้ รมช.ศธ.ได้สอบถามถึงความเป็นไปได้ในการส่งนักเรียนไทยเข้าฝึกอบรมในสถานแห่งนี้ ซึ่งทางสถานไม่ขัดข้อง แต่ต้องมีการทดสอบวัดระดับก่อน และขอให้มีการดำเนินการผ่านทาง การทูตต่อไป

ขอบคุณข้อมูลและภาพถ่าย : นงศิณี โมลิกะ สด.สพ. และ ศธ 360°

เครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค

ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานพร้อมมอบนโยบายในการประชุมเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมประเสริฐ ณ นคร สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยมีนายสุภัทร จำปาทอง เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ประธานเครือข่ายอุดมศึกษาภูมิภาค 9 เครือข่าย, ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา และคณาจารย์ เข้าร่วมประชุม

ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร กล่าวว่า รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการอุดมศึกษาซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจในการพัฒนาประเทศ และเพื่อให้มีความอิสระต่อการบริหารงาน จึงแยก สกอ. ออกจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอกฎหมาย จึงขอฝากให้มหาวิทยาลัยเตรียมความพร้อมรองรับความท้าทายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อาทิ จำนวนผู้เข้าเรียนมหาวิทยาลัยลดลง, กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก, การบ่มเพาะทักษะ สมรรถนะ และอุปนิสัยในการทำงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่เทคโนโลยีสอนเด็กไม่ได้ พร้อมปรับตัวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับคนทุกวัย เพินหาจุดแข็งของตนเองเพื่อช่วยพัฒนาการศึกษาในทุกกระดับ ไม่ว่าจะสอนให้เด็กมีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นเมล็ดพันธุ์

ที่ดี กระตุ้นการใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพื่อติดอาวุธให้เด็กสามารถใช้ชีวิตอยู่ในโลกได้ทุกสถานการณ์ และการแทนที่คนด้วยเทคโนโลยี

สำหรับรูปแบบการดำเนินงานของเครือข่ายอุดมศึกษา ถือว่าสอดคล้องกับการดำเนินงานของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ที่มีเครือข่ายอุดมศึกษาเช่นกัน ซึ่งการช่วยกันเติมเต็มการทำงาน ถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะคงไม่มีใครเก่งในทุกเรื่อง มหาวิทยาลัยในเครือข่ายจึงต้องช่วยเหลือกัน เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ สำเร็จและเป็นประโยชน์กับประเทศได้อย่างรวดเร็ว

โดยมีผลการดำเนินงานของเครือข่ายอุดมศึกษามิภาคทั้ง 9 เครือข่าย สรุปได้ดังนี้

- **เครือข่ายภาคเหนือตอนบน** : มีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธาน โดยได้รับความร่วมมือจากสภาหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ในการส่งเสริมหลักสูตรสหกิจศึกษา นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง, โครงการพัฒนาและสร้างงานวิจัยให้สอดคล้องกับชุมชนเศรษฐกิจฐานราก

- **เครือข่ายภาคเหนือตอนล่าง** : มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นประธาน โดยได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ ดังนี้ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก, โครงการปรับปรุงพันธุ์สตรอเบอรี่, อบรมทักษะอาชีพในหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ (University Business Incubator: UBI), ถอดถอนยาเสพติด Drug Free University, โครงการมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน** : มีมหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นประธาน ซึ่งได้ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง พร้อมดำเนินโครงการวิจัยภายใต้เครือข่ายการบริหารการวิจัย, โครงการป้องกัน ยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา, หลักสูตรสหกิจศึกษาอาเซียน เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง** : มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นประธาน โดยดำเนินโครงการด้านต่าง ๆ อาทิ การสนับสนุนหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา, เครือข่ายสหกิจศึกษา ตลอดจนมีพันธมิตรสหกิจนานาชาติ, โครงการป้องกันยาเสพติดในสถาบันอุดมศึกษา, โครงการมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคกลางตอนบน** : มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นประธาน โดยเครือข่ายเชิงประเด็นได้มีการหารือเพื่อริเริ่มพัฒนางานในหลายส่วน อาทิ เครือข่ายพัฒนาอาจารย์ เครือข่ายปฏิรูปการศึกษา เครือข่ายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นต้น พร้อมดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง, ระบบการศึกษาแบบเปิด (Thai MOOC : Thailand Massive Open Online Course) เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคกลางตอนล่าง** : มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นประธาน มีความก้าวหน้าด้านการวิจัยหลายส่วน ทั้งศูนย์นวัตกรรมด้านการสร้างสรรค์, สร้างเครือข่ายนักวิจัยให้มีความเข้มแข็ง เป็นต้น และดำเนินโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา, โครงการบัณฑิตพันธุ์ใหม่, โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, การสร้างความร่วมมือกับชุมชน เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคใต้ตอนบน** : มีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นประธาน มีความก้าวหน้าการดำเนินงานของเครือข่ายเชิงประเด็น อาทิ การผลิตบัณฑิต, มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย, การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น รวมทั้งมีการพัฒนาพื้นที่ในโครงการต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรสหกิจศึกษาสู่ความเป็นเลิศ, การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร, โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาฯ เครื่องอบแห้งรังนกด้วยคลื่นไมโครเวฟ, Creative Innovation Hub เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคใต้ตอนล่าง** : มีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นประธาน โดยได้ดำเนินงานด้านเครือข่ายบริหารการวิจัย อาทิ การลงทุนร่วมกับภาคเอกชน, การนำเสนอผลงานวิจัย, การจัดประชุมวิชาการระดับชาติเครือข่ายวิจัยสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ, โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น เป็นต้น

- **เครือข่ายภาคตะวันออก** : มีมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นประธาน โดยได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก, หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา, โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ, โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงด้วย เป็นต้น

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ: ศิริรัตน์ ทิวะศิริ

ผู้จัดทำ: อภิรตลา รุ่งก่อน, ยุทธพงศ์ เลือกกกลิ่นดี, อสพรรณ ฤทธิมัน, นวรัตน์ รามสุด

เจ้าของ: สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ

โทร. 0 2628 6147 www.moe-news.net, Facebook: ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี